

[Henning Rasmussen]

når man skærer ned i støtten til kommunerne fra staten, efter 1. januar 1987 vil foretage en tilsvarende nedsættelse af statskatterne, eller vil man fortsætte med at skaffe sig statslige besparelser ved nedskæringer i de tilskud, der efter 1987 fortsat skal gives til kommunerne?

Vi har fået bekræftet under den tidligere forhandling, at den omlægning, der er tale om, ikke vil give større frihed til kommunerne. Selv om de skal bære en større del af byrderne via kommuneskatten, bliver der ikke større frihed. Man skal altså fortsat indordne sig under en stram ramme, en ramme, der med de fortolkninger af de økonomiske forventninger og af regnskabsresultaterne, som indenrigsministeriet foretager, bliver strammere og strammere og uundgåeligt fører til nedskæringer i fremtiden.

Man vil også, går jeg ud fra, bevare truslen om at gå på straffetogt mod de kommuner og amtskommuner, der ikke vil rette sig efter henstillingen. Så sent som her i foråret taler man jo i sine skrivelser til kommuner og amtskommuner om kompenserende foranstaltninger, og det betyder – det har vi jo set før – at der vil blive grebet ind over for kommuner og amtskommuner. Det er der i alt fald en alvorlig risiko for, hvis de ikke retter sig efter de vurderinger, som staten anlægger for kommunernes økonomi.

Aftalen har, som jeg tidligere har været inde på, også på den anden måde forbindelse med det lovforslag, vi behandler her. Jeg har tidligere stillet det spørgsmål, og det vil jeg så gentage: er der overhovedet nogen mening i at behandle dette lovforslag, når vi ved, at det er aftalt, at der i februar 1986 skal fremsættes en række lovforslag eller måske kun et enkelt lovforslag, der helt ændrer på de økonomiske forhold mellem staten og kommunerne og også vil ændre på udligningssystemet, i alt fald på finansieringen af udligningssystemet? Er det så overhovedet meningsfyldt at diskutere ændringer i byrdefordelingen, som skal træde i kraft fra samme dato, hvor man meddeler os, at et nyt system skal etableres, hvis den aftale, som man har lavet, skal svare regning, hvis den skal overholdes? Det virker lidt komisk at behandle dette forslag i dag – med kendskab til den aftale, der er lavet mellem regeringen og det radikale venstre. Jeg mener det rent faktisk ikke spydigt eller drillende, jeg mener det

ganske alvorligt. Er der nogen mening i at behandle dette lovforslag i dag? Man har jo bebudet, at der vil komme væsentlige ændringer i februar-marts 1986 til vedtagelse, inden folketingets samling er slut i foråret 1986, og hvis det er sådan, at det hele skulle gå i fisk og aftalen ikke blive til noget som helst, ja, så har vi jo disse lovforslag, hvis man absolut vil have dem gennemført, og kan fremsætte dem til den tid. Det virker lidt komisk at vedtage nogle lovforslag, når man på forhånd siger, at man sandsynligvis vil ændre fundamentalt på tingene.

Så vil jeg gerne sige om de ændringer i byrdefordelingen, man foreslår, at vi er tilfredse med, at man nu er kommet så vidt, at man vil indføre nye kriterier, så arbejdsløsheden i kommunerne og andelen af kvinder, der er i arbejde eller under uddannelse, vil gå ind i fordelingen af pengene mellem kommunerne. Det har vi selv peget på er et ønske, vi længe har haft.

Vi synes også, det er i orden, at man vil forhøje den andel af udligningsbeløbet, der fordeles efter antallet af enlige forsørgere og efter antallet af udlejningsboliger, som især bebos af mennesker med små indtægter. Det er gode kriterier, og det er gode kriterier at forhøje efter.

Vi synes også, det er i orden, at regeringen nu – og dér må jeg godt sige langt om længe – stiller forslag om at tage hensyn til de regionale lønforskelle, som den enkelte kommune eller amtskommune ikke har nogen indflydelse på, men bare må tage til efterretning. Det er en retfærdighedshandling, der sker, og den burde nok have været gennemført tidligere, da vi stillede forslag om det.

Vi synes også, det er rimeligt at ændre på udligningsgraden mellem kommuner og amtskommuner med forskelligt skattegrundlag og forskelligt udgiftsbehov, men vi er ikke sikre på, at de valgte procenter er de rigtige. Det vil vi se nærmere på i udvalget.

Vi kan altså godt acceptere de fleste af de foreslåede ændringer i byrdefordelingen, men vi havde jo forestillet os, at de skulle bruges til at rette op på de skævheder, der i dag er i byrdefordelingen mellem kommunerne indbyrdes. Vi havde ikke forestillet os, at de skulle bruges til at rette op på en del af de skævheder, som socialministerens forslag om at fjerne de procentvise refusioner på daginstitutions- og plejehjemsområdet skaber